

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 013980 15 Uvp
Banjaluka, 08. februara 2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Edine Čupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi tužiteljica M.G. iz B. i J.P. iz M.G., koje zastupa punomoćnik G.E., advokat iz B.L., protiv rješenja tužene uprave, broj: ... od ... godine, u predmetu usklađivanja podataka o upisu u katastarskom operatu, odlučujući o zahtjevu zainteresovanog lica M.K. iz M.G., za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 013980 14 U od 26. oktobra 2015. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 08. februara 2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom je uvažena tužba i osporeni akt bliže označen u uvodnom dijelu presude je poništen (stav 1. izreke), te je obavezana tužena da tužiteljicama isplati na ime troškova spora iznos od 1.125 KM (stav 2. izreke). Osporenim aktom je odbijena žalba tužiteljica izjavljena protiv zaključka Područne jedinice tužene u M.G., broj: ... od ... godine. Tim zaključkom je prekinut postupak u predmetu usklađivanja podataka o upisu popisnog katastra i katastra nepokretnosti po zahtjevu tužiteljica, jer da postoji između stranaka spor koji se odnosi na izvršenu parcelaciju zemljišta iz 1991. godine po popisnom katastru koji nije više na snazi, da je parcela k.č. br. ... površine 500 m² bila upisana u pl. br. ... na J.P. i da je parcela k.č. br. ... površine 4.000 m² bila upisana u pl. br. ... na M.K., a da po katastru nepokretnosti koji je stupio na snagu dana 06. januara 2010. godine za k.o. M.G. 1, iste odgovaraju dijelovima k.č. br. ... i ..., da se spor ne može riješiti pred organom jer stranke nisu saglasne, što predstavlja prethodno pitanje za čije rješavanje je nadležan Osnovni sud u Mrkonjić Gradu, te je naloženo tužiteljicama da u roku od 15 dana od konačnosti zaključka pred sudom pokrenu parnični postupak, u kojem će zatražiti rješavanje spora oko lokacije poklonjenih parcela J.P. i M.K. od strane D.K., da o tome obavijeste organ, a da će u protivnom postupak biti obustavljen, s tim da će prekid trajati do pravosnažno okončanog sudskog postupka.

Uvaženje tužbe u pobijanoj presudi je obrazloženo stavom suda da osporeni akt nije pravilan i zakonit, jer da je u upravnom postupku ostalo nejasno kakav zahtjev su tužiteljice podnijele, da li traže ispravku greške, odnosno ispravku pogrešnog upisa u katastarskom operatu ili osporavaju cijepanje i formiranje parcela na terenu koje je izvršeno 1991. godine, od čega zavisi pravilna primjena zakona. Prvostepeni organ se nije pozvao na odredbe materijalnog propisa, a zahtjev nazvan usklađivanje podataka o upisu popisnog katastra i katastra nepokretnosti, da se ne može podvesti pod odredbe člana 132. Zakona o opštem

upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP) na koje se organ pozvao. Ukazano je da je zahtjev podnesen 2010. godine, da je tada bio na snazi Zakon o održanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 19/96 i 15/10), sa odgovarajućim pravilnicima, pa da bi samo u slučaju postojanja uslova za odlučivanje o zahtjevu bilo mjesta prekidu postupka do donošenju odluke suda o prethodnom pitanju, u slučaju da pravno pitanje spada u nadležnost osnovnog suda. Odlučujući na način kako je to učinio prvostepeni organ, da je ostalo nejasno koji je postupak prekinut i o čemu treba da odluči Osnovni sud u Mrkonjić Gradu u parničnom postupku na koji su tužiteljice upućene, jer da zaključak o tim pitanjima ne sadrži nikakve razloge, a da o tome nije vodila računa niti tužena kod odlučivanja o žalbi, pa da se neosnovano pozvala na članove 230. stav 2. i 225. stav 2. ZOUP. Pitanje lokacije nepokretnosti ne rješava osnovni sud u parnici kako pogrešno smatra tužena, jer da je za identifikaciju zemljišta nadležan prvostepeni organ, tako da parcelacija zemljišta izvršena 1991. godine ne može predstavljati samostalnu pravnu cjelinu za čije je rješavanje nadležan sud, pa da nije bilo razloga za prekid postupka i upućivanje stranaka na parnicu, niti za odbijanje žalbe kao neosnovane. Nalazeći da su se ostvarili osnovi za poništenje akta iz člana 10. tačka 2. i 4. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), tužbu je uvažio i osporeni akt je poništio.

U blagovremenom zahtjevu za vanredno preispitivanje presude koji je podnesen u skladu sa članom 35. stav 2. ZUS, zainteresovano lice M.K. osporava njenu zakonitost, s prijedlogom da se zahtjev uvaži, presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili da se presuda preinači, tako da se tužba odbije kao neosnovana. U bitnom ističe da je nejasno šta tužiteljice zahtjevom i tužbom traže. Kako mogu nakon završenog ostavinskog postupka tokom kojeg nisu imale primjedbi, da traže promjenu urađenog prije 20 ili 30 godina, da ne mogu tražiti izmjenu rješenja o nasljeđivanju koje je postalo pravosnažno dana 01. marta 2011. godine, da ne mogu ostvariti izmjenu površina pojedinih parcela navedenih u posjedovnim listovima na osnovu kojih je doneseno rješenje o nasljeđivanju, da ne mogu osporavati oblik i veličinu parcela koje su upisane u posjedovne listove, a istovremeno kod Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu pokrenuti i postupak za diobu nepokretnosti po pravosnažnom rješenju o nasljeđivanju. Iz tih razloga smatra da je nejasno na osnovu kojih argumenata je sud donio presudu kojom je tužbu uvažio i osporeni akt poništio.

Tužena u odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje presude ostaje kod ranije datih navoda, s prijedlogom da sud odbije zahtjev kao neosnovan.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje presude tužiteljice ističu da je pred organom uprave pokrenut postupak za usklađivanje podataka o upisu popisnog katastra i katastra nepokretnosti. Iako je organ u postupku utvrdio da postoje greške koje su nastale uspostavom katastra nepokretnosti, da nije konstatovao u čemu se sastoje greške i kako ih treba ispraviti. Ističu da je u katastru Područne jedinice tužene u M.G. izvršeno cijepanje i formiranje parcela, a da o izvršenim promjenama nisu obavješteni suvlasnici parcela, da je parcela k.č. ... k.o. M.G. 1 upisana na ime M.K., da površina iste po kopiji plana od 27. decembra 2010. godine iznosi 4.079 m², a prema listu nepokretnosti broj ... k.o. M.G. 1 od 19. oktobra 2010. godine da površina te parcele iznosi 5.464 m² i da tužiteljice od 2010. godine pokušavaju da usaglase to stanje. Prednik tužiteljica sada umrli D.K. je svom sinu M.K. poklonio dio parcele k.č. br. ... k.o. M.G. 1, u površini od 4.000 m², a da je nakon formiranja katastra nepokretnosti broj 404 k.o. M.G. 1, upisan kao posjednik-vlasnik k.č. ... u površini od 5.464 m². Razlika između poklonjenog i upisanog zemljišta u korist M.K. je 1.464 m². Ističu da je sud pravilno zaključio da pitanje lokacije, identifikacije i usaglašavanja

površina parcela rješava organ, te da između nasljednika ostavioca D.K. nije sporno šta je predmet nasljeđivanja, nego je sporno kako je katastar u M.G. formirao katastar nepokretnosti br. ... k.o. M. 1.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, kao i cjelokupne spise predmeta ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno članu 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Predmetni upravni postupak je pokrenut po zahtjevu tužiteljice J.P. od 19. novembra 2010. godine, kojim traži usklađivanje podataka o upisu popisnog katastra i katastra nepokretnosti u pl. br. ... i pl. br. ... k.o. M.G.. Tvrdi da su na parcelama koje su bile u vlasništvu D.K. više puta vršene promjene oblika i veličine bez zahtjeva ovlaštenih lica, pa da je došlo do nezakonitog formiranja parcela koje su upisane na ime M.K. na štetu ostalih nasljednika i da je nejasno na osnovu koje dokumentacije su parcele u ln. broj ... k.o. M.G. upisane na imenovanog.

Prema stanju spisa predmeta sada umrli D.K. je za života raspolagao dijelom svojih nepokretnosti, tako da je 1980. godine tužiteljici J.P. poklonio dio parcele k.č. br. ... upisane u pl. br. ... k.o. M.G., u površini od 500 m² od ukupne površine parcele od 5.000 m², te da je M.K. 1991. godine poklonio parcelu k.č. br. ... u površini od 4.000 m², upisanu u pl. br. ... k.o. M.G.. Ostavinski postupak iza D.K. koji je umro 25. jula 2010. godine, okončan je rješenjem o nasljeđivanju broj: ... od ... godine, koje je postalo pravosnažno dana ... godine, kojim su na zaostavštini koju čine nepokretnosti upisane u ln. br. ... k.o. M. 1 sa 1/1 dijela, pl. br. ... k.o. K. sa 1/1 dijela i pl. br. ... k.o. K. sa 1/4 dijela, za zakonske nasljednike proglašeni M.K., J.P. i M.G., sa po 1/3 dijela. O zahtjevu tužiteljice J.P. prvostepeni organ je više puta odlučivao, jer su njegove odluke poništavane kao nezakonite od strane tuženog i nadležnog suda. Zaključak organa od 28. januara 2014. godine je donesen u izvršenju rješenja tužene broj: ... od ... godine i ranije presude nižestepenog suda broj: ... od Utvrđeno je da postoji spor između stranaka o izvršenoj parcelaciji iz 1991. godine, pa da je za rješavanje spora nadležan sud, zbog čega je postupak prekinut i stranke upućene na parnicu, na osnovu članova 132. i 135. ZOUP. Osporenim aktom je žalba tužiteljica odbijena u skladu sa članovima 230. stav 2. i 225. stav 2. ZOUP, jer da nema saglasnosti stranaka da se izvrši nova parcelacija, a da postoji spor o lokaciji nepokretnosti i o drugim spornim činjenicama.

Odredbom člana 132. stav 1. ZOUP je propisano ako organ naiđe na pitanje bez čijeg se rješenja ne može riješiti sama upravna stvar, a to pitanje čini samostalnu pravnu cjelinu za čije rješavanje je nadležan sud ili neki drugi organ (prethodno pitanje), on može pod uslovima iz ovog zakona sam raspraviti to pitanje ili postupak prekinuti dok nadležni organ to pitanje ne riješi. O prekidu postupka donosi se zaključak protiv kojeg je dopuštena žalba.

Zaključak prvostepenog organa je donesen primjenom procesnog instituta iz člana 132. ZOUP, za čiju primjenu je potrebno da se ispune uslovi: da se radi o pravnom pitanju, da to pitanje čini samostalnu cjelinu, da se pojavilo u toku vođenja postupka i da se bez njegovog rješenja ne može riješiti predmetna upravna stvar.

Međutim, iz dispozitiva zaključka, kao i iz sadržaja obrazloženja osporenog akta se ne vidi šta je prethodno pitanje u postupku bez čijeg rješenja se nije mogla riješiti ova upravna stvar, a za čije rješenje je nadležan osnovni sud. U pobijanoj presudi je pravilo ocijenjeno da tužena odlučujući o žalbi nije na pravilan način ispitala zakonitost i pravilnost zaključka, pa da nije bilo uslova da se isti održi na snazi. U zaključku nije jasno formulisano pravno pitanje

koje čini samostalnu pravnu cjelinu, koje se pojavilo tokom vođenja upravnog postupka, za čije rješenje je nadležan osnovni sud, a bez čijeg rješenja se na može riješiti ova upravna stvar, nego je samo navedeno da se postupak prekida zbog toga što između stranaka postoji spor o izvršenoj parcelaciji iz 1991. godine po popisnom katastru koji više nije na snazi, te da se nalaže pokretanje spora kod suda radi rješavanja lokacije poklonjenih parcela J.P. i M.P.. Nezakonitost zaključka se vidi i u tome što nije naveden nijedan materijalni pravni propis u kojem stoji uporište za rješavanje predmetne upravne stvari. Kako u zahtjevu tužiteljica J.P. nije označila pravni osnov zahtjeva, prvostepeni organ je pored tako postavljenog zahtjeva bio dužan sa sigurnošću rasvijetliti predmet upravnog postupka kako bi mogao postupati po zahtjevu, a nije. Stoga je u pobijanoj presudi sud pravilno ocijenio da je ostalo nejasno u kojem postupku je prvostepeni organ odlučivao, koji nedostatak nije otklonio ni tuženi u osporenom aktu.

S obzirom na iznesene razloge i da pitanje lokacije, identifikacije i usaglašavanja površina parcela rješava upravni organ, a ne osnovni sud u parničnom postupku, pravilan je stav suda u pobijanoj presudi da ukoliko se utvrdi da su stranke to zahtijevale, nije bilo razloga za prekid postupka i upućivanje stranaka na parnicu, niti za odbijanje žalbe tužiteljica kao neosnovane.

Imajući u vidu navedeno, istaknuti prigovori u zahtjevu zainteresovanog lica za vanredno preispitivanje presude po ocjeni ovoga suda nisu doveli u sumnju pravilnost pobijane presude, zbog čega se na osnovu člana 40. ZUS, zahtjev odbija.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić